

I. Popisi i registri vještaka

U Danskoj postoji nekoliko vrsta vještaka te stoga imenovanje, postupci i postojanje javnog popisa/registra vještaka ovisi o tome o kojoj je vrsti vještaka riječ. Primjeri vrsta vještaka:

stručni procjenitelj

procjenitelj pri sudu nadležnom za pitanja najamnine

stručnjaci za djecu

stručni ocjenjivač

tehnički vještaci u predmetima manje vrijednosti.

Udruženja isto tako mogu osigurati usluge vještačenja iz određenih područja.

U nekim slučajevima sud može pronaći vještaka u internoj bazi podataka kojoj mogu pristupiti svi sudovi u Danskoj. Postupci imenovanja tih vještaka mogu se razlikovati, ali svim je vještacima zajedničko to da moraju imati besprijekoran ugled. Kako bi se osigurala transparentnost, popis/registar tih vještaka ponekad se objavljuje i na internetskim stranicama sudova u Danskoj.

U drugim slučajevima sud može imenovati bilo koju osobu koju smatra prikladnom i stručnom. U tim slučajevima neke javne organizacije imaju registre vještaka iz kojih sud može izabrati vještaka kada odlučuje o pitanju obuhvaćenom njegovim područjem stručnosti, na primjer o pitanju iz područja forenzike. Ako popis ne postoji i ako se obje stranke slažu, sud će imenovati vještaka koji se čini stručnim. Imenovati se mogu samo osobe besprijekornog ugleda.

II. Kvalifikacije vještaka

Ne postoje zahtjevi kad je riječ o kvalifikacijama vještaka. Mišljenja vještaka nisu obvezujuća za sud, već ih sud može slobodno procijeniti. To vrijedi i za dokaznu vrijednost pojedinačnih dokaza. U slučaju da danska sudska uprava razmatra zahtjeve vještaka koji bi željeli raditi kao vještaci u predmetima manje vrijednosti, to se tijelo savjetuje s relevantnim industrijskim organizacijama i zahtijeva izvadak iz kaznene evidencije. Osim toga ne postoje drugi zahtjevi u pogledu obrazovnih ili stručnih kvalifikacija vještaka.

III. Naknada za rad vještaka

Naknada ovisi o tome koja je vrsta vještaka uključena u određeni predmet.

Naknade za **stručne procjenitelje, procjenitelje pri sudu nadležnom za pitanja najamnine i stručnjake za djecu** te pravila povezana s naknadama utvrđuje danska sudska uprava (članak 93. Zakona o pravosuđu i članak 172. Zakona o socijalnoj skrbi).

Kad je riječ o građanskim postupcima u kojima je **vještačenje** nužno, npr. u obliku tehničkog izvješća, ne postoje propisane stope ni ograničenja u pogledu naknada vještaka. Njihovo se plaćanje ne može izvršiti unaprijed. Sud određuje naknadu koja se isplaćuje imenovanom vještaku za njegovo izvješće i njegovu nazočnost na sudu te nadoknadu za sve nastale troškove. Prije donošenja odluke sud će od stranaka zatražiti da iznesu svoje primjedbe. Sud će istodobno odlučiti o raspodjeli naknade između stranaka (članak 208. Zakona o pravosuđu).

Stranka koja je od suda zatražila da vještaku naloži izradu izvješća i pravni zastupnik te stranke odgovorni su za troškove koji iz toga proizađu. Međutim, druga stranka i njezin pravni zastupnik odgovorni su za dio troškova koji se može pripisati odgovoru na njihova pitanja. Stranka koja je zatražila da se vještak osobno pozove na raspravu odgovorna je za s tim povezane troškove. Sud može strankama naložiti da osiguraju jamstvo za troškove izvješća vještaka koje su zatražile (članak 208. Zakona o pravosuđu).

Slična pravila u pogledu izvješća vještaka primjenjuju se i u kaznenom postupku (uz nužne izmjene) (članak 210. Zakona o pravosuđu).

Kad je riječ o tehničkim vještacima u **predmetima manje vrijednosti**, oni moraju dati procjenu očekivanih troškova te im nije dopušteno odgovarati na tehnička pitanja prije dogovora o naknadi. Stranke zatim moraju iznijeti primjedbe na procjenu troškova vještaka. Važno je istaknuti da sud može odlučiti da će se predmet nastaviti bez vještačenja ako stranke ne mogu osigurati jamstvo za troškove. Pravila utvrđuje danska sudska uprava (članak 404. Zakona o pravosuđu).

IV. Odgovornost vještaka

Ne postoje posebna pravila koja se primjenjuju na odgovornost vještaka. Vještak mora poštovati pravila struke kojima se uređuju njegovo područje stručnosti, nepristranost i čuvanje poslovne tajne. Njihova se odgovornost stoga uređuje općim pravilima o izvanugovornoj/ugovornoj odgovornosti. Takvim se pravilima ne predviđa nikakvo ograničenje u pogledu odgovornosti.

Vještaka koji ne poštuje pravila struke može se zamijeniti, njegova se naknada može smanjiti ili ga se čak može smatrati odgovornim.

Kazneno djelovanje pri izvršavanju dužnosti može dovesti do podizanja optužnice za kazneno djelo.

Naposljetku, ne postoji obveza pokrića njihove moguće odgovornosti osiguranjem od profesionalne odgovornosti.

V. Dodatne informacije o postupcima vještačenja

Pravila o postupcima vještačenja mogu se pronaći u različitom zakonodavstvu i ovisi o vrsti vještaka koji sudjeluje u postupku. Međutim, većina pravila može se pronaći u Zakonu o pravosuđu (pročišćena verzija Zakona od 14. 11. 2018. br. 1284). Kad je riječ o stručnjacima za djecu, dio pravila može se pronaći u Zakonu o socijalnoj skrbi.

Dijelovi Zakona o pravosuđu prevedeni su na engleski jezik.

1. Imenovanje vještaka

Kad je riječ o građanskim stvarima, vještake mogu imenovati sud ili stranke. Stranka može od suda zatražiti da vještaku naloži izradu izvješća o određenom pitanju ili pitanjima.

Kad je riječ o kaznenim stvarima, sud odlučuje o tome je li potrebno vještačenje ako to zatraži tuženik ili tužiteljstvo. I obrana i tužiteljstvo mogu pozvati vještaka da svjedoči.

Vještaci imaju obvezu prijaviti postojanje mogućeg sukoba interesa u odnosu na stranku.

Kad je riječ o predmetima manje vrijednosti (predmeti bez novčane vrijednosti ili s vrijednošću manjom od 5000 DKK) sudac može zatražiti mišljenje vještaka. Vještake koji sudjeluju u predmetima manje vrijednosti imenuje danska sudska uprava.

(a) Imenovanje koje provodi sud

Predsjedavajući sudac / sud imenuje stručne procjenitelje itd. za pojedinačne predmete ako se smatra da je njihovo stručno znanje potrebno za rješavanje predmeta. Predsjedavajući sudac odabire stručnog procjenitelja s odgovarajućeg popisa ili iz odgovarajućeg registra ili interne baze podataka, ali u nekim ih slučajevima ti popisi/registri i baze ne obvezuju. Prije nego što predsjedavajući sudac / sud odluči imenovati stručne procjenitelje stranke mogu iznijeti primjedbe na tu odluku.

U slučajevima u kojima vještačenje zatraže stranke, one same mogu imenovati vještaka, ali sud nije obavezan poštovati tu odluku. Ako se stranke dogovore o odabiru vještaka, sudac će ga u pravilu imenovati (iako nije obavezan to učiniti). Ako sud imenuje vještaka, sud bi trebao obavijestiti stranke o osobi koju namjerava imenovati i dopustiti im da podnesu primjedbe. Ako postoji popis/registar, sud ili stranka obično će odabrati vještaka s tog popisa ili iz tog registra, ali nisu uvijek obvezni to učiniti.

(b) Imenovanje koje provode stranke

Ako stranke žele imenovati vještaka koji će izdati mišljenje, moraju se pridržavati određenog postupka: kad god stranke zatraže izvješće vještaka u građanskim predmetima, moraju podnijeti pisani zahtjev sudu. Zahtjev mora sadržavati informacije o svrsi izvješća vještaka i predmetu vještačenja. Ako sud to dopusti, stranke moraju dostaviti svoja pitanja sudu. Nakon što zaprimi pitanja sud imenuje jednog vještaka ili više njih. Kako je prethodno opisano, stranke isto tako imenuju vještaka, ali sud nije obavezan poštovati njihov odabir.

2. Postupak

(a) Građanski postupak

Postupak ovisi o tome koja je vrsta vještaka uključena u određeni predmet. Ponekad se vještaka poziva na sudsku raspravu kako bi odgovorio na pitanja o određenom predmetu, npr. stručnjaci za djecu u području obiteljskog prava, vještačenje o tehničkim pitanjima, a ponekad se od vještaka traži samo da izradi pisano izvješće. U drugim slučajevima vještak ima ulogu suca i sudjeluje u vijećanju suda.

U nastavku su navedena dva primjera:

Stručni procjenitelj kojeg je imenovao predsjedavajući sudac / sud u određenom predmetu, kada se njegovo stručno znanje smatra nužnim za provedbu postupka, djeluje kao sudac (ali sa stručnim znanjem iz određenog područja) i sudjeluje u vijećanju suda. U predmetima iz područja obiteljskog prava sudu pomažu stručnjaci za djecu.

U slučajevima u kojima je vještačenje relevantno za donošenje odluke o određenom pitanju, vještak mora odgovoriti na pitanja suda u obliku pisanog izvješća koje dostavlja sudu. Vještak mora obavijestiti stranke o vremenu i mjestu očevida. Ako je izvješće vještaka manjkavo, sud može naložiti vještaku da ponovno provede očevid ili dopuni izvješće dodatnim pisanim izvješćem. Postoje unaprijed utvrđeni predlošci za izvješće vještaka. Sud ne nadzire rad vještaka. Nakon podnošenja izvješća stranke mogu postaviti dodatna pitanja vještaku ako im sud to dopusti. Sud će potom odlučiti treba li vještak na dodatna pitanja odgovoriti u pisanom obliku u dopunskom izvješću ili usmeno na sudskoj raspravi. Vještaka se isto tako može pozvati da prisustvuje sudskoj raspravi kako bi odgovorio na pitanja koja se odnose na izvješće.

Stranke tijekom suđenja osporavaju mišljenja vještaka (iznesena usmeno ili pismeno). U svakom slučaju, sudac nikad ne mora prihvatiti mišljenja vještaka.

(b) Ostalo

Vještaci mogu sudjelovati kao svjedoci i u kaznenim predmetima. Poziva ih se na sudsku raspravu i obično joj osobno prisustvuju.

Navedene informacije prikupljene su u okviru projekta „Pronađite vještaka” od kontakata iz svake države članice koje je odabrao [Europski institut za stručno znanje i vještačenje \(EIII\)](#).

Posljednji put ažurirano: 09/09/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.